

[Kjærulff-Schmidt.]

til at blive et af de mest bagstræveriske vesteuropæiske lande.

Det, der er sket, er, at den danske regering i nogle verserende sager, hvor Danmark er indklaget, har nedlagt påstand om, at menneskerettighedsdomstolen ikke er kompetent til at behandle og træffe afgørelse i sager, der er indbragt af menneskerettighedskommissionen på grundlag af privatpersoners klager. Regeringens synspunkt vil betyde et alvorligt brud med hidtidig opfattelse og vil være et fatalt tilbageskridt, hvis det får lov at slå igennem. Da Danmark i 1953 tilsluttede sig konventionen, gik der forud en indgående debat i folketing og landsting, ikke mindst om enkeltpersoners adgang til at indbringe klagesager for kommissionen og dermed adgang til at få sagerne behandlet ved domstolen i de tilfælde, hvor kommissionen oversender sagerne til domstolens afgørelse.

Alle partiers ordførere gav dengang udtryk for, at Danmark klart må bekende sig til konventionens principper, og at vi ikke skulle tage reservationer med hensyn til enkeltpersoners klageadgang. Frode Jakobsen, Karl Bøgholm, Elgaard, Gram, Kirsten Gloerfelt-Tarp, Per Federspiel, Fr. Dalgaard og de øvrige ordførere i både folketing og landsting var enige herom. Jeg skal her henvise til Folketingstidende 1952-53, sp. 1385 f.f., og sp. 3492 f.f., og Landstingstidende 1952-53, sp. 689 f.f.

Ved folketingets andenbehandling sagde udenrigsminister Ole Bjørn Kraft, som blev opfordret til, at Danmark skulle anerkende den individuelle klageret og domstolen uden tidsbegrænsning, at regeringen foreløbig ville gøre dette for to år, men automatisk forlænge ratifikationen, hvis der ikke viste sig afgørende indvendinger.

Herefter har naturligvis alle politiske partier haft den opfattelse, at Danmark nu anerkendte den individuelle klageret, ellers ville alt, hvad der var sagt af ordførerne, af ministeren og i betænkningen, være totalt vildledende. Også blandt den højeste juridiske sagkundskab har det naturligvis været den klare opfattelse, at Danmark anerkendte domstolens adgang til at behandle disse sager. Det kan man læse i professor Germers kronik. Professor Max Sørensen, som udførligt behandler emnet i sin bog »Internationale organisationer i Vesteuropa«, 1965, nævner ikke antydningen af noget dansk forbehold over for domstolens kompetence.

Heller ikke andre steder i den juridiske litteratur, hvor det ville være helt naturligt at omtale et så sensationelt forbehold, hvis det var taget, kan man finde det mindste om dette her.

Hvorfor nu hele denne historiske dokumentation? Fordi Danmark for første gang er inddraget i sager for menneskerettighedsdomstolen, hvor det påstås, at den danske regering har krænket menneskerettighederne.

I disse sager, som drejer sig om den integrerede seksualundervisning i folkeskolen, skulle menneskerettighedskommissionen i foråret 1975 afgøre, om Danmark krænker menneskerettighederne. Stemmerne kom til at stå lige i kommissionen, og kommissionen overgav derfor sagerne til endelig afgørelse hos menneskerettighedsdomstolen. Og hvad sker så? Der sker det, at den danske regering i november måned ved et processkrift til domstolen nedlægger den helt uhyrlige påstand, at domstolen ikke har kompetence til at træffe afgørelse i sager, hvor enkeltpersoner har indklaget Danmark for kommissionen, og at sagerne derfor bør afvises af domstolen, fordi, siger regeringen, udenrigsministeriet i 1962 – uden at fortælle folketinget noget, uden at oplyse noget som helst over for offentligheden – har taget nogle forbehold, som regeringen nu mener at kunne fortolke på den måde, at Danmark ikke anerkender domstolens kompetence i sådanne sager. Helt på tværs af folketingets og landstingets entydige beslutninger, helt på tværs af den juridiske sagkundskab nedlægger man denne uhyrlige påstand for den europæiske menneskerettighedsdomstol.

Det er en fuldstændig ansvarsløs holdning, regeringen her giver udtryk for; som fremhævet af professor Germer bliver domstolsprøvelsen for Danmarks vedkommende fuldstændig illusorisk, hvis regeringen får held i sit forsøg på at løbe fra Danmarks tilslutning til menneskerettighedserklæringen og fra den individuelle klageret.

Det har naturligvis aldrig været folketingets og partiernes mening, at Danmark, første gang vi blev indklaget i sådan en sag, da skulle prøve at smygge sig udenom. Det er ufatteligt, at ministeren igennem den hykleriske holdning placerer Danmark i bagtroppen blandt de nationer, som altid vil være parat til ved hjælp af formalitetsindsigelser og prokuratorkneb at prøve at undgå realitetsafgørelser, når det drejer sig om menneskerettighedskrænkelser. Hvilket holdningsskifte er det, der ligger bag